

MAAK RUIMTE VOOR COLLECTIEF WONEN

Voor sociaal, duurzaam en betaalbaar wonen

Nederland kampt met een wooncrisis die verder gaat dan een tekort aan woningen. Wonen is voor velen onbetaalbaar geworden, gemeenschappen staan onder druk en de klimaatopgave vraagt om andere keuzes in de gebouwde omgeving.

Wij geloven dat deze crisis een fundamenteel andere benadering van wonen vraagt. Niet langer uitsluitend top-down georganiseerd bouwen, door overheid, markt en woningbouwcorporaties, maar bouwen en wonen mede vormgegeven door bewoners zelf. Wij pleiten voor betaalbare, duurzame, sociale gemeenschappen.

De opgave

De nadruk ligt nu op bouwen, bouwen en bouwen. “Alsof de opgave een kwestie van stenen stapelen is. Het zou veel meer moeten gaan over het bouwen aan samenlevingen,” [stelt Rijksbouwmeester Francesco Veenstra](#). “De samenleving zal uit nóg meer eenpersoonshuishoudens bestaan. We moeten veel meer nadenken over andere woonvormen.”

De kracht van collectief wonen

Collectief bouwen en wonen stelt bewoners in staat om samen hun woonomgeving te ontwerpen, te bouwen en gezamenlijk te beheren. Woongemeenschappen hebben oog voor elkaar, de buur en de planeet. En dat betekent minder eenzaamheid, meer leefbaarheid, minder zorgkosten, meer duurzaamheid.

- **Sociaal:** Mensen bouwen niet alleen woningen, maar gemeenschappen. Samenwerking leidt tot onderlinge betrokkenheid, gedeelde voorzieningen en meer zorg voor elkaar.
- **Betaalbaar:** Door collectief eigenaarschap, het ontbreken van winstoogmerk en het delen van ruimte en voorzieningen blijven woningen langdurig betaalbaar.
- **Duurzaam:** Woongemeenschappen kiezen vaker voor circulaire bouw, duurzame materialen, energiecoöperaties, gedeelde mobiliteit en groene leefomgevingen.

Zeggenschap en verantwoordelijkheid

Wonen is een mensenrecht. Daarmee pleiten wij ook voor het recht van bewoners om zeggenschap te krijgen en verantwoordelijkheid te nemen over hun eigen woning en de gedeelde leefomgeving.

OPROEP

Wij roepen gemeenten en politieke partijen op om:

- Structureel ruimte te maken in beleid voor collectieve en coöperatieve woonvormen;
- Grond en locaties actief beschikbaar te stellen aan bewonersinitiatieven;
- Bewonersinitiatieven te ondersteunen met kennis en financiën;
- Bewoners te erkennen als volwaardige partners in de woningbouwopgave.